

FARLIGERE END 1000 OPRØRERE

TEKSTER AF LUCY PARSONS

HYDRA

FARLIGERE END 1000 OPRØRERE

TEKSTER AF LUCY PARSONS

af Lucy Parsons

EN NY VERDEN I VORES HJERTER 2

Farligere end 1000 oprørere: tekster af Lucy Parsons
af Lucy Parsons

En ny verden i vores hjerter 2

Oversat fra engelsk og redigeret af
Mikkel Strømsted og Hydra Bøger
For originaltitler, se bagerst i bogen

Omslagsdesign og grafisk tilrettelægning:
Rabotnik

Pamfletten er sat med Palatino

1. udgave, 1. oplag, 2021
ISBN 978-87-994119-2-4

Tryk:
LaserTryk, december 2021
Støttet af Statens Kunstfond

This work is licensed under the Creative Commons
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International License.

Hydra Bøger • hydrabooks.dk

Indhold

Forord	4
Et interview med Lucy Parsons om perspektiverne for anarkisme i Amerika	10
Hvad betyder frihed?	19
Ejendomsrettigheder mod menneskerettigheder	21
Stemmesedlens bedrag	24
Et juleeventyr	31
Vores civilisation: Er den værd at redde?	45
Kriminalitet, vold og selvmord	49
Anarkismens principper	52
Har klasserne samme interesser?	
En sammenfatning af hensigten og formålet med <i>Industrial Workers of the World</i> (IWW)	77
Buldren fra den kommende storm	81
Liste over originaltitler	84
Om Hydra Bøger	86

FORORD

I dine hænder har du en antologi af en af de største anarko-syndikalistiske organisatorer i historien – Lucy Parsons. Antologien består af ti tekster udvalgt af forlaget Hydra Bøger. Teksterne er godt hundrede år gamle, og de bærer vidnesbyrd om deres historiske og litterære samtid. Deres relevans i en dansk kontekst i dag er dog ikke til at komme uden om. De udvalgte tekster leverer de grundlæggende tanker bag den politiske filosofi anarko-syndikalisme i et fængende poetisk sprog, som udgør et tiltrængt bidrag til vores nutidige samtale om klassekamp og antikapitalisme. Teksterne varierer i deres genrer fra interview til taler, avisartikler og sågar et juleeventyr. Fælles for dem alle er – ud over deres agitatoriske, politiske formål – at de er ganske festlige i deres retoriske virkemidler og derfor en fornøjelse at læse.

Hvem var Lucy Parsons?

Lucy Eldine Gonzalez Parsons (1851–1942) hører til blandt de tidligste anarko-syndikalistiske organisatorer. Hun kæmpede gennem et

langt liv de amerikanske arbejderes kamp, som hun anså for nøglen til en socialistisk revolution. Hun agiterede mod kapitalisme, statsrepression, politi, fattigdom og arbejdsløshed, og i 1905 var hun med til at stifte den internationale syndikalistiske arbejderorganisation *Industrial Workers of the World* (IWW), som stadig eksisterer den dag i dag.

Parsons fik navnet Lucia Carter, da hun i 1851 kom til verden i en afro-amerikansk slavegjort familie i Virginia. I 1872 giftede hun sig med Albert Parsons, som blev en af de uretfærdigt dømte og henrettede i det skandaløse justitsmord på otte anarkister i forbindelse med 'Haymarketoptøjerne' i Chicago i 1886. Dette var med til at radikalisere Lucy Parsons yderligere og blev for alvor begyndelsen på hendes eget virke som utrættelig taler og agitator.

Igennem årene udgav Parsons flere anarkistiske aviser, holdt utallige taler, arrangerede strejker og demonstrationer, distribuerede anarkistisk litteratur og producerede selv anarkistiske tekster og artikler. Parsons talte gerne

for væbnet arbejderkamp og blev af Chicagos politi i 1920'erne beskrevet som "farligere end 1000 oprørere". Hun fortsatte med at være aktiv taler og revolutionær aktivist indtil sin død som 91-årig i 1942.

Politisk agitation og poetisk historiefortælling

Med en fængende og agitatorisk tone tordner Parsons mod kapitalisme og stat og leverer et overbevisende grundlag for anarko-syndikalistisk tænkning. Hendes personlige stemme giver læseren en fornemmelse af samhørighed på tværs af tid og sted, mens det poetiske sprog i hendes politiske tekster alene gør dem værd at læse. Parsons er retorisk, litterært og didaktisk i en kategori for sig selv. Vi har at gøre med et overordentligt belæst menneske, der i sit forfatterskab trækker på mange forskellige genrer. Nogle gange i en svimlende fusion, men altid billedrigt og konkret.

Som eksempel vil vi fremhæve teksten *Et juleeventyr*, som adskiller sig lidt fra de andre tekster ved i højere grad at være en litterær fortælling frem for de mere politiske agitationer. I denne

tekst trækker Parsons på den form for rejseskildringer, der var meget populære i 1700-tallet, hvor europæisk kultur og sædvane på satirisk vis beskrives af en udefrakommende fortæller. F.eks. virker Parsons tydeligt inspireret af tekster som Montesquieus *Persiske breve* (1721), Swifts *Gullivers rejser* (1726) og Holbergs *Niels Klims underjordiske rejse* (1741).

Ligesom i *Persiske breve* er det en for læseren velkendt verden (USA omkring 1900-tallet), der beskrives. Gennem den besøgendes udefrakommende, undrende blik opstår der en tvivl om det, som for den almindelige europæer eller amerikaner fremstår som naturligt, retsindigt og selvfølgelig. Hos Parsons er det kapitalismens hykleriske retfærdiggørelse af den ulige fordeling af goderne, autoriteternes voldelige undertrykkelsesapparat og de religiøse repræsentanters tomme ord, der – gennem gæsternes finurligt objektive (men derfor også undrende) blik – fremstår i konkrete scenarier, der får det kapitalistiske system til at fremstå præcis så absurd og uretfærdigt, som det i Parsons øjne er.

Om antologien

Udgivelsen er en antologi, der består af ti tekster, taler og interviews af Parsons fra perioden 1885–1910. Parsons er ikke tidligere udkommet på dansk, og vi mener, at hun er en oversat forfatter.

Parsons var utroligt produktiv igennem sit lange liv, og der findes derfor rigtig mange tekster og taler af hende med forskellige emner. De udvalgte tekster kredser om temaet antikapitalistisk samfundskritik og drømmen om et bedre, mere lige og frit samfund.

Teksternes rækkefølge i bogen er valgt af redaktionen således, at de første tekster viser konkret, men eksemplarisk, hvordan den organiserede undertrykkelse af mennesket foregår under kapitalismen. De efterfølges af tekster, der anviser vejene ud af det kapitalistiske helvede, hvad der skal gøres, og hvordan det skal ske. Endeligt afrunder vi med et brag af en tale, som bør kunne tænde revolutionens gejst i enhver kammerat – selv 129 år efter dens tilblivelse.

Vi håber, du vil nyde Lucy Parsons' tekster lige så meget, som vi har gjort.

God læselyst fra oversætter Mikkel Strømsted og forlaget Hydra Bøger.

ET INTERVIEW MED LUCY PARSONS OM PERSPEKTIVERNE FOR ANARKISME I AMERIKA

New York, den 21. oktober [1886] – Fru Lucy Parsons, hustru til anarkisten fra Chicago,¹ der er en af de syv, der nu er dømt til døden for at have kastet en bombe under Haymarket-optøjerne i Chicago, har aflagt besøg hos venner her i byen siden lørdag aften [16. oktober 1886]. Hendes opholdssted er omhyggeligt blevet holdt hemmeligt for journalister, og selv den grundigste eftersøgning er mislykkedes. Efter mødet søndag aften trak hun sig tilbage til et afsidesliggende hus oppe nordpå. Da hun i går var inde at aflægge visit hos sine anarkistiske venner, slog hun vejen forbi en værtshusholder i østbyen, hvor *Post-Dispatchs* udsendte fandt hende. Fru Parsons, der fortæller, at hun ikke har søgt avisernes opmærksomhed, siden hun

1 Albert Parsons (1848–1887) var anarkistisk avisredaktør og kendt i samtiden, ikke mindst fordi han blev dømt til døden i det retslige efterspil efter Haymarket-optøjerne i Chicago i 1886, hvor nogen kastede en bombe, og der udbrød skyderier, hvorved mere end ti personer omkom. [udgivers note]

kom til New York, satte sig i en blød lænestol og snakkede i en hel time begavet og seriøst om den sag, hun stod for. Som svar på journalistens spørgsmål om anarkismens perspektiver i dette land og verden generelt, slog den kvindelige anarkist et øjeblik blikket ned i dybe tanker og sagde så:

”Dette er anarkismens evolutionære stade. Den revolutionære fase opnås, når de store middelklasser er så godt som ikke-eksisterende. De store monopoler og korporationer og syndikater, som vi møder overalt, er godt i gang med at udrydde de middelklasser, som vi opfatter som det store bolværk mellem monopolet og de store producerende eller arbejdende klasser. Der vil komme en tid, hvor der i denne verden kun vil findes to klasser, den besiddende klasse og den ikke-besiddende klasse, hvor middelklassen er blevet tvunget ned i lønarbejderklassen som følge af den enorme kapital, der nu er nødvendig for fortsat at være producent. Disse to klasser vil derfor indse, at de er stillet op

mod hinanden; en kamp på det revolutionære stade vil finde sted, og folk vil selv forandre tingenes orden i verden.”

Vil forandringerne finde sted på fredelig vis?

”Det tror jeg ikke, for al historisk erfaring viser, at ethvert forsøg på at fravriste de rige og magtfulde det, som de har, er blevet gjort med magt. Denne kæmpende hærs fortrop vil opstå i Amerika, for amerikanere vil aldrig lade sig tvinge ud i de tilstande, som de europæiske masser lever under. Alle tidens tegn viser, at det vil begynde her. Se bare de utallige strejker, der har fejet frem og tilbage hen over dette enorme land som en stor hvirvelstorm. Millionærer skabes her på bare én generation, mens det tager århundreder i Europa, og dét er en kendsgerning, der viser, at amerikanerne hurtigere vil tage udfordringen op. Lønssystemet i dette land er nu fuldt udviklet. Det opfylder ikke længere folkets behov og forventninger; det er kendsgerninger, der illustreres af den fattigdom og sult, man finder midt i al overfloden.”

Når kampen kommer og kulminerer i folkets suverænitæt, hvilken form for stat vil så opstå under anarkismen?

“Okay, lad os først kigge på, hvad ordet ‘anarkisme’ er afledt af. Det betyder ‘uden styre’. Vi forudsætter, at lønsystemet er blevet afskaffet. Dermed slutter lønslaveriet, og anarkiet begynder, men man må ikke forveksle denne tilstand med den revolutionære fase, som folk ellers har for vane at gøre. Vi mener, at fagforeningerne er kimen til den ideelle organiseringsform, herunder alle industrielle fagforeninger, såsom landarbejderne, skomagerne, hattenagerne, trykkerne, malerne, cigarmagerne og andre, der vil holde sig for sig selv og særskilt fra helheden. Vi går efter at brede magten fra centralregeringen ud til grupperne eller klasserne. Landbrugets arbejdere vil forsyne os med så og så meget af landets produkter, skomagerne med så og så mange sko, hattenagerne med så og så mange hatte og så fremdeles – alle vil de måle forbruget ved hjælp af statistikker, der vil blive indsamlet omhyggeligt. Jorden vil være fælles, og der vil ikke være nogen leje, ingen rente og

ingen profit. Derfor vil der ikke være nogle Jay Gould²-typer, ingen Vanderbilt-familier, ingen koncerner og ingen pengebaseret magt. Slid og slæb, som vi kender det i dag, vil blive reduceret til et minimum. Antallet af arbejdstimer vil blive reduceret, og folk vil få mere tid til fornøjelse og dannelse. Vi baserer alle disse resultater på naturlige forklaringer i troen på, at naturen i ethvert menneske, fælles med alle medmennesker, har plantet visse instinkter og bestemte egenskaber. Hvis et menneske ikke ønsker at arbejde, får naturen ham til at sulte. Så i vores stat må man enten arbejde eller sulte. Men vi hævder, at den samlede sum af menneskelig lykke vil stige, mens slid og slæb, fattigdom og al verdens elendighed, der alt sammen skyldes den vældige koncentration af kapital, vil blive afskaffet. Det vil blive umuligt for noget menneske at akkumulere en rigdom som Goulds, for der vil ikke eksistere sådan noget som profit. Der vil ikke være nogen overproduktion, for der

2 Jason Gould var en amerikansk jernbanemagnat og finansspekulant, som regnes for en af de såkaldte røverbaroner fra den amerikanske 'Gilded Age'. [udgivers note]

vil kun blive produceret nok af en hvilken som helst vare til at kunne klare efterspørgslen.”

Hvordan skal disse forandringer gennemføres?

“Det vil ske på det revolutionære stadiet, og vil ske, som jeg sagde, når massernes endelige store slag imod pengemagten finder sted. De penge og lønninger, der nu er i lønarbejderklassens besiddelse, rækker til livets grundlæggende fornødenheder; når regningerne er betalt, er der ikke noget tilbage fra den ene uge til den næste. Resten går til de profittagende klasser, og det er derfor, vi kalder systemet for lønslaveri.”

Hvilken kritik rejser du mod den nuværende styreform?

“Alle politiske styreformere må nødvendigvis blive despotiske, fordi enhver regeringsform tenderer mod at blive centraliseret i hænderne på de få, der nærer korruptionen i deres midte og på meget kort tid bryder forbindelsen til folkets forsamling. Den amerikanske republik

er et godt eksempel. Her har vi tilsyneladende en republik, et demokrati, men det er faldet i hænderne på de magtfulde få, der regerer med en despotisme, der er fuldstændig utænkelig i Europa. Jeg behøver blot at henlede din opmærksomhed på interviewet med Carter Harrison³ for ikke så længe siden i [*New York World*], hvor han bemærkede, at de ugerninger, der blev begået af Haymarket-anarkisterne i Chicago, ikke kunne være foregået i noget monarki i Europa og ville have styrtet Victoria af tronen. Vi ser i denne regering en enorm maskine vendt imod folkets vilje af dem, som kontrollerer den. Kongresmedlemmer og senatorer køber sig til deres pladser og har ikke forståelse for folket. Vi hævder, at disse ting er muliggjort af vores økonomiske forhold; med

3 Carter H. Harrison, Sr. (1825–1893), en fjern slægtning til den tidligere præsident William Henry Harrison, var Chicagos borgmester under Haymarket-affæren. Han forlod embedet i 1887 efter at have fuldført sin fjerde embedsperiode for at starte en valgkampagne til Kongressen, som mislykkedes. Efter sit nederlag købte han *Chicago Times* og vandt i 1893 valget til en femte embedsperiode som Chicagos borgmester, kun for at blive myrdet af en utilfreds ansøger til et offentligt embede kort tid efter at han havde indtaget posten. [udgivers note]

andre ord skal folk være økonomisk frie, før de er i stand til overhovedet at have et valg i forhold til et styres politiske form.”

Hvad har du at sige om Chicago-optøjerne?

“Hvad angår dødsdommen over de syv tapre mænd, må jeg give udtryk for, at jeg finder den uretfærdig. Beviserne i retten viste ikke, at de var skyldige i at kaste en bombe, men selv hvis man havde vist, at bomben blev kastet af en anarkist, brød de alligevel ikke nogen af forfatningens love, for dette dokument sikrer udtrykkeligt alle frie menneskers ret til uantastet at forsamles. Politiets indblanding var ikke berettiget, men selv efter at politiet var ankommet, var der intet pålideligt vidne, der ville aflægge ed på, at han så bomben blive kastet. Den gale person, der svor at have set bombekastningen, var en skidt fyr, der var blevet presset af anklageren til at hjælpe dem i deres forehavende. Vi fandt en del vidner til forsvaret for at vise, at manden løj, og derudover havde vi de klareste beviser i verden på, at juryen var købt for \$100.000, og når den næste høring finder sted, får vi nogle

forbløffende vidnesbyrd. Der er allerede vakt en stærk offentlig sympati i Chicago for de dømte mænd. Sagen bliver taget op i delstatens højesteret til marts [1887], og hvis det til den tid ikke lykkes at sikre en ny retssag, kan vi måske føre sagen helt op til den føderale domstol.”

Fru Parsons bliver her i byen i en tre ugers tid og holder i den forbindelse en række forelæsninger. Hun har givet tilsagn om at tale i Brooklyn, Newark, Orange, Jersey City, New Haven, Boston, Pittsburgh og Cleveland.

HVAD BETYDER FRIHED?

Det er uundgåeligt, at vi må ændre den måde, hvorpå vi for nuværende tjener til dagen og vejen, fordi det er blevet en nødvendighed. Nu lever vi under betalingssystemet, hvor man intet kan få, hvis ikke man kan betale. Alting er blevet prissat; jord, luft, lys og vand, det har alt sammen sin pris. Og den, der ikke har arbejdet, skal sulte. Kærlighed, ære, anerkendelse, ambition, alle menneskehedens ædleste og frommeste forhåbninger og følelser bliver købt og solgt. Alt er til salg på markedet; alt er gjort til varer og handel. Adgang til landjorden – den mest grundlæggende fornødenhed – prissættes, og de hjemløse masser går til grunde, fordi de ikke har råd til den. Mad, klæder og husly er der i overflod, men de holdes tilbage mod en pris.

Naturens produktive og distributive kræfter, forenet med menneskets evner og opfindsomhed, tilbageholdes mod en pris. Og menneskeheden går til grunde i elendighed, kriminalitet og uvidenhed på grund af den påtvungne, kunstigt skabte fattigdom. De mentale, moral-

ske, intellektuelle og fysiske egenskaber undertrykkes, hæmmes og knuses for at prisen kan opretholdes. Dette er slaveri, det er menneskets slavebinding til dets egne magter: Kan det blive ved? Forandringen er uundgåelig, fordi den er nødvendig. Kun den fri adgang til alle de produktive og distributive kræfter vil sætte menneskenes sind og kroppe fri. Nogle ting kan ikke prissættes. Blandt disse er liv, frihed og lykke, og det er de ting, som fremtidens samfund – det frie samfund – vil sikre alle til gengæld for blot få timers dagligt arbejde.

Når arbejdskraften ikke længere er til salg, vil samfundet skabe frie mænd og kvinder, der vil tænke frit, handle frit og være frie. Forbrydelse og forbrydere vil sky et sådant samfund, fordi tilskyndelsen til at begå kriminalitet vil være væk.

EJENDOMSRETTIGHEDER MOD MENNESKERETTIGHEDER

Enhver, der ikke gør noget godt for menneskeheden, er unyttig, uanset hvor meget han arbejder. Hovedets arbejde og håndens arbejde er lige anstrengende og lige nyttigt, hvis ellers de bruges rigtigt. Alle mennesker, rige som fattige, arbejder med et eller andet; måske gør én et nyttigt stykke arbejde, en anden et nytteløst. Hvorom alting er, så bruger de hver og en deres energi på en eller anden beskæftigelse.

Mennesker arbejder, fordi de ikke kan holde deres fysiske og mentale energier i skak uden at gøre skade på sig selv. Men vi har gjort arbejdet ubehageligt, fordi vi har tilladt, at der hersker tilstande, der tvinger os til at blive ved med at arbejde, efter vi er blevet trætte, eller arbejde med noget, som vi ikke har nogen føling med, ikke har nogen interesse i og ikke kan finde os til rette i.

Af denne grund mister vi glæden ved at arbejde, og det bliver trættende; derfor gør vi ofte det, vi gør, på en sjusket måde, og det taber fællesskabet på. Den egoistiske fidus, der kaldes 'ejendomsret', har erstattet menneskeret og skabt fire gange mere nytteløst arbejde end det, der er nødvendigt for at producere og fordele alle livets bekvemmeligheder og luksus.

Alle disse unyttige arbejdere er enten kapitalister eller kapitalisternes forbundsfæller. I denne klasse af arbejdere, hvis eneste beskæftigelse er at opretholde 'ejendomsretten', kan man placere advokater, fængselsbetjente, politi, bankfolk, forsikringsfolk, agenter og så godt som alle chefer i alle industrifag. Læg dertil dem, der ikke kan finde arbejde, og dem, der sidder i fængslerne, og så kan vi gøre os begreb om de enorme horder, der må understøttes af dem, der udfører nyttigt arbejde, og disse må vie hele deres livskraft til at opretholde 'ejendomsretten', noget, de hverken har andel eller interesse i. Og denne tingenes tilstand skaber fattige, selvmordere, tyve, mordere, løgnere, vagabonder, hyklere og generelt asociale eksistenser.

Hvem, må jeg spørge, drager nytte af al dette spild og denne forvirring? De få, blot en lille procentdel af verdens befolkning. Resten underordner sig, fordi de tænker, at "sådan har det altid været, og sådan må det altid være". Opgaven for dem, der har en idé om et sandt fællesskab i fremtiden, må være at vie alle deres kræfter til at befri folkets bevidsthed for de gamle usandheder. Det kan lade sig gøre. Så mange andre forældede løgne er afgået ved døden, og det vil denne også.

STEMMESEDLENS BEDRAG

Det, vi hører fra alle kanter, er vi yderst tilbøjelige til at tro på, uanset om det kræver en vis indsats at tro på det, uanset om det er sandt eller ej, og især hvis det kræver en vis indsats at undersøge. Af alle moderne vrangforestillinger er stemmeafgivningen helt sikkert den største. Alligevel tror de fleste mennesker på den.

For det første er den grundlagt på det princip, at flertallet skal føre an, og mindretallet har at følge efter (uanset om det vil være en fordel for flertallet, at mindretallet følger dem eller ej). Lad os se på, hvad en forsamling af selv fuldstændig redelige lovgivere kan gøre. A, B og C har hver især en klar principsag at gennemføre, og der er ingen god grund til, at de hver især ikke skulle kunne gennemføre hver deres principsag i en vis udstrækning uden at kolliderede med de to andre. Så går der politik i den, og man siger: lad os afgøre denne sag ved at stemme om det, for det er retfærdigt. Hvad er resultatet? A og C indgår til sidst et kompromis og samles ved at opgive en del af deres ideer. Efterfølgende er A og C

flertallet, og B's principper får ikke yderligere overvejelse, men bliver ganske enkelt udelukket. Sådan er flertalsstyre.

Bemærk resultatet. I stedet for tre veldefinerede principper, der hver for sig kunne have været opretholdt, udviklet og til gavn, så har vi aldeles tabt et af dem og korrumperet de to andre. Det er det uundgåelige resultat af flertalsstyre i en lovgivende forsamling, der forsøger at fabrikere love og trække dem ned over hovedet på folk i store samfund, der har alle mulige slags modstridende interesser.

Selvfølge er det bedre at have et flertalsstyre, hvis det repræsenterer et stort antal menneskers virkelige ønsker, frem for et mindretalsstyre, der kun plejer de fås interesse, som det er tilfældet i dag, hvor alle love i praksis fungerer i den kapitalistiske klasses interesse. Men princippet om herredømme er i sig selv forkert; intet menneske har nogen ret til at regere over et andet menneske.

Hvis der er en, der overskrider en andens rettigheder, må han selvfølgelig holdes tilbage. Det er ikke herredømme, men selvopholdelse. Lad os for eksempel se på, hvordan vores lovfabrikker bliver drevet. En korrupsionsmager udarbejder et flertal på følgende måde: Han hyrer en håndlanger, som går under navnet advokat eller lobbyist, til at hænge ud i kongressen og slå en klo i medlemmerne af den lovgivende forsamling og forelægge dem sin plan i de smukkeste farver og på en måde, der vil få den til at fremstå som en stor velsignelse for landet. På den måde, og med lidt smørelse, får han sædvanligvis fat i et flertal af medlemmernes stemmer.

Hvis planen, der forsøges gennemført, er så skamløs, at flertallet ikke kan lokkes til at stemme for den, bliver den blot gennemført ved et kompromis. Hvis lobbyisten har overbevist A om, at lovforslaget er i orden, og B er imod det – men støtter en anden plan, som A er imod – så er det blot nødvendigt at få B til at gå med på at stemme for lovforslaget på den betingelse, at A vil stemme for B's lovforslag, når det

bliver stillet. Denne fremgangsmåde bliver omtalt som ærlig, eller i det mindste som "i politik gælder alle kneb". Den lobbyist, der styrer A, har måske planlagt det hele sammen med den lobbyist, der styrer B.

Således bruger vores lobbyister ét medlem af den lovgivende forsamling imod et andet til at vriste en fed opgave ud af folket til gavn for rigmændene. Det gør ingen forskel, hvilket medlem af kongressen det er, eller hvad hans principper måtte være – tricket kan bruges på ham alligevel. Hvilken forskel gør det så, hvilke medlemmer folk har stemt på?

Lad os tage dette eksempel: Antag, at en lovgivende forsamling består af nioghalvfems medlemmer. Efter den ovenstående fremgangsmåde vil femogtyve udgøre et flertal, også selv om alle er til stede. De femogtyve bytter sager med femogtyve andre og opnår på den måde halvtreds stemmer – et flertal på én. Lobbyisten sørger for at vide, hvor mange der er syge eller fraværende, eller han stræber efter at placere de værste modstandere i kommissio-

ner eller undersøgelseskomiteer udenbys. Men der er mange muligheder for at handle med stemmer, for det enkelte medlem er generelt tilbøjelig til at holde sine handler for sig selv, eller kan overtales til at gøre det. Derfor er det nemt at udveksle A's stemme med B, C, D og E og få hver af dem til at tro, at det kun er ham, der har handlet med A. På denne måde kan ti mænd som A nemt skaffe fire et flertal ud af de ni og halvfems, og ti af sådanne mænd er ikke svære at finde, når kapitalen har brug for dem.

Men det slutter ikke her. A kan ikke forhandle med F, så A fremsætter et lovforslag eller et ændringsforslag, der byder F imod, og går så efterfølgende med på at trække det tilbage på betingelse af, at F enten vil stemme for lovforslaget eller vil være fraværende, når det skal behandles. Dette er nogle af de tricks, der bruges i lovgivningsarbejdet.

Kan man klandre en anarkist, der hævder, at menneskeskabte love ikke er hellige? Samfundet ville ikke gå i opløsning eller forfalde til barbari, hvis love blev afskaffet. Med de tu-

sinder af love, der vedtages, og hundredvis af korrupsionsmagere, der bruger deres tricks, hvad bliver der så af vælgerens sejr ved valget? Hvad bliver der af, at han kan ændre alt ved brug af stemmeretten? Så længe han er villig til at underordne sig en dårlig lov, indtil den bliver ophævet, hvilken bedre magt kan slynglerne så ønske sig over menneskeheden?

Kendsgerningen er, at det er penge og ikke stemmer, der regerer folket. Og kapitalisterne gider ikke engang købe vælgerne længere, de køber blot 'tjenerne', efter at de er blevet valgt til at 'tjene'. Idéen om, at den fattige mands stemme tæller noget som helst, er den største vrangforestilling. Stemmesedlen er kun papirsløret, der skjuler fupnumrene.

Kan man bebrejde en anarkist, som ser en politisk drivert konspirere for et bestillingsarbejde i en lovfabrik, at han ikke kan se noget som helst ophøjet ved ham eller hans love? Vi ved, at der aldrig er blevet vedtaget en lov, der nogensinde har forhindret en eneste forbrydelse. Vi ved, at kriminalitet først vil forsvinde, når

menneskene har lært at gøre det gode, fordi det gør dem lykkeligere at gøre, hvad der er rigtigt, frem for det forkerte. Vi ved, at hvis man kunne have forhindret kriminalitet eller gjort mennesket bedre ved at vedtage love, så ville vi alle være engle nu.

Vi siger: Lav lovfabrikkerne om til skoler, og fyld dem med videnskabsfolk, der kan undervise i sandhederne om menneskelig solidaritet, kærlighed og kammeratskab, og gør disse mulige ved at afskaffe monopoliseringen af livets grundlæggende fornødenheder. Så vil menneskeheden hurtigt udvikle det bedste, ædlest og mest ægte i sin natur.

ET JULEEVENTYR

Og se, her er min post med et brev fra Julemanden, som således ikke engang har glemmt mig, selv om barndommens søde blændværk, hvor alt var fryd og gammen, for længst har forladt mig. Og den kostbare forsendelse, som den ærværdige gamle herre på sine ture gennem fremmed land har fundet og bragt mig, bliver så meget des mere interessant efterhånden som jeg gennemlæser dens indhold, at jeg har bestemt mig for at lade læserne af *The Alarm* få fornøjelse af den.

Historien er henlagt til en barbarisk ø, og er et resultat af en skibbruden kristens pludselige ankomst til øen, hvor han til gengæld for alle de venligheder, som han har modtaget ved de nye naboers hjælpsomhed, foreslår at tage en håndfuld af dem med tilbage til sit eget lands hjemstavn, så han kan vise dem fordelene ved en kristen civilisation, så den åndsformørkede barbar kan vende tilbage til sin egen hjemstavn og blive missionær i sagen for den kristne civilisation og den gode regeringsførelse.

Den lille forsendelse, som Julemanden har været så venlig at bringe mig, ser ud til at være en gengivelse af en beretning, som disse missionærer aflagde, da de kom tilbage til deres eget land. Beretningen fortæller:

”De førte os i østlig retning gennem det mægtige havs voldsomme bølger på en enorm og smuk søfugl (de kaldte den et dampskib) og landsatte os i udkanten af et storslået kontinent, hvor naturen syntes altid at smile. Og da vi steg ned fra vores skønne søfugl, blev vi sat bag ved en hest af stål, der prustede og vrinskede og gispede, utålmodig efter at påbegynde sin lange rejse gennem det enorme, vidtstrakte kontinent, og da han endelig blev sat i gang, førte han os frem med lynets hast; han hvirvlede gennem dale, over sletter og besteg bjergsiderne med lethed som den kæmpe, han var, aldrig træt, aldrig vaklende, men altid stræbende som i en søgen efter mere land at afdække; tiden syntes at svinde ind under hans stadige striden, og rummet blev tilintetgjort.”

En stemme blandt tilhørerne spurgte: "Hvordan kunne han blive ved?"

"Åh, han blev skam drevet af damp, en opfindelse, som de påstod var den mest fantastiske, der nogensinde var gjort, siden Gud skabte jorden."

Missionæren fortsatte oplæsningen af beretningen: "På den femte dag efter rejsens begyndelse satte de os af midt i en storslået by. Det var omkring klokken ti om formiddagen, og de mennesker, som vi så bevæge sig omkring med så åbenbar lethed – kørende omkring i velstandens gader og mellem indkøbscentre med storslået udstyr, klædt i de dyreste klæder – de mennesker, fortalte vores guide os, var de eneste ejere af alle disse enorme konstruktioner, der i den grad imponerede os; at de rent faktisk var ejerne af jorden og alt hvad den rummede, og kun levede for at nyde. I beundring udbrød vi: »Mægtig er den kristne civilisation. Storartet er deres regeringsførelse!«."

[Stor opstandelse blandt publikum; spredte råb: "Lad os emigrere!"]

"Hold igen, kammerater, hør os til ende," sagde missionæren og genoptog fortællingen: "Vi blev forevist alle de mest vidunderlige genstande inden for kunst og krigsførelse og blev lovet også at få forevist det kristne folks industrielle frembringelser. Vi blev ført til marmorsale, hvor banquetborde stod spredt, og skønne kvinder kom og gik, eventyrlige, alle besmykkede med storslåede juveler og de dyrebareste ædelstene. Deres smukke ansigter strålede ligefrem af tilfredshed, ro og lykke."

[Mumlen blandt publikum: "Mægtig er den kristne civilisation!"]

"Som natten hurtigt skred frem, og perlende vin fra glas omviklet med vinranker blev drukket i rigelige mængder, og der blev udbragt den ene skål efter den anden, underfundige og morsomme, der lød omtrent således: »Lykkelige, tilfredse og velstående er vort folk under en klogt forvaltet og kristen regerings gavnlige indfly-

delse,« og som applausen efter den sidste skål genlød langs festsalens søjler af granit og fik silkedraperierne til at blafre og nærmest flækkede de fantastiske kalkmalede hvælvinger, dukkede der en mærkelig skikkelse op og stillede sig midt i salen, så ingen kunne undgå at se den.”

”Den skikkelse var den usleste kvinde. Og fra hendes dybtliggende øjne syntes blege lyn at rejse sig som himlens skær mod nord i december. Og som vandet flyder under decembers sne, lød en trist og ynkelig stemme fra hjertets kammer:

»Mine damer og herrer, kristne folk,« sagde hun. »Når I står ved banketbordet, vil I da høre enkens bøn, den forældreløses gråd? Udenfor falder den blændende sne tæt og hurtigt. På denne dag for tre måneder siden blev jeg for femte gang mor, og på selvsamme dag blev jeg enke og børnene faderløse, idet min stakkels ægtefælle blev knust til en formløs masse i maskineriet på den mands fabrik (idet hun pegede på ham, der udbragte den seneste skål), og jeg sværger for jer, at vi to gange inden for de sidste tolv timer har stået uden hverken en bid

brød eller lidt brænde, og jeg er bange for at vende tilbage til mit elendige skur af frygt for, at de allerede er omkommet af kulde og sult. Åh! I Guds navn hør deres gråd, om ikke min!«

For en stund syntes alle forstenede. Da hørtes en svag lyd, idet en tjenstivrig person dukkede op fra en niche, stadset op i en stor blå frakke med messingknapper, og med hurtige skridt trådte hen til kvinden og trak hendes tynde, forvaskede sjal ned over de blege, udtærede kinder og glimtende øjne, så han kvalte hendes råb om »Nåde!«

Stemmer blandt publikum: "Sagde de kristne ikke noget?"

"Jo, en kort stund talte de hviskende sammen."

"Hvad sagde de?"

"Tja, fra damernes side hørtes sætninger som disse: »Pyh! Sikken en ledelse, der lader sådan en personage snige sig ind i festsalen, og særligt da når der er fremmede til stede.«"

”En anden dame med et meget konet udseende talte således: »Åh! Hørte du det sprog hun brugte om det at blive mor? Som om vi bekymrer os om, hvor mange unger hun har, og hvornår de blev født.«”

”Fra herrernes side hørte vi udtryk såsom: »Disse indbildte klager fra de letsindige lavere klasser. At de lufter deres formodede uret og generer anstændige mennesker, det sker alt for hyppigt. Vi må sikre, at militæret er godt trænet i ’øvelser i gadeoptøjer’ og dertil udrustet således, at de er rede til at kvæle den første manifestation af et forsøg fra deres side på at gennemtvinge en anerkendelse af ’retfærdigheden’ i at ’rette op på deres såkaldte uret.’

Andre af de fine herrer sagde: »Ja, ja, du har ret. Vi har læst appellen i *The Tribune* til forretningsfolk efter Thanksgiving Day-gadeoptøjerne, og jeg har indsamlet bidrag blandt de besiddende klasser, og dét ikke med ringe succes.«”

”Disse og mange andre udsagn i samme tone kunne høres fra alle de tilstedeværende.”

”Tiden var nu kommet til at tage afsked og få en god nats søvn; vi forlod snart efter salen, og mens jeg selv og guiden trådte ud fra den stor-slåede bygning, syntes vores vært at være fuldstændigt fortabt i lovprisning af »et kristent folks rigdom og gæstfrihed«.”

”Vi var ved at tage en vogn, da noget fangede min opmærksomhed, så jeg stoppede op med den ene fod på vognens trin, og da bemærkede jeg adskillige af de føromtalte typer med messingknapper i frakken, der førte en lige så stor gruppe unge piger bort, som græd og erklærede, at de ikke ville have ’trukket’ på gaden, hvis ikke de var blevet tvunget ud i det. Én fortalte, at hendes gamle moder hverken havde ’mad eller brænde,’ og en anden sagde: »Åh, min herre, lad mig få lov at slippe bare denne ene gang. Jeg lover dig, at jeg har prøvet så ihærdigt at finde arbejde, men det lykkedes ikke, og nu har min udlejer forkyndt mig, at jeg selv og mine små børn vil blive sat på gaden, hvis ikke lejen er betalt i morgen.«”

”Da jeg henvendte mig til vor ven, gættede han, hvad det var, jeg skulle til at spørge om, og med en utålmodig håndbevægelse fortalte han os, at disse personer »blot var en flok uheldige skabninger, som vi i dette kristne land overlader til autoriteterne at tage sig af. Rent faktisk er det hovedsagelig det, vi har vores regering til – at tage hånd om de lavere klasser.«”

”Da kirkeklokkerne ringede for at kalde disse kristne til deres prægtige templer for at tilbede deres guder, blev også vi ført til et af dem og præsenteret for præsten som nogle »hedninge, der er blevet overtalt til at komme iblandt os for at lære et gudfrygtigt folks vaner, så de kan til egne sig en kristen levemåde, således at de vil kunne vende tilbage til deres eget land som missionærer.« Præsten erklærede meget højtideligt, at »vi er trofaste følgere af den ydmyge og sagsmodige Jesus, der end ikke havde noget sted at hvile sit hoved,« hvorefter han besteg sin pragtfulde prædikestol og fandt de tekstens ord, der fremhævede det sagte: »At det er sværere for en rig mand at komme i Himmeriget, end det er for en kamel at komme igennem et nåleøje, med

mindre de var meget gavmilde over for de fattige,« og da indsamlingsbøtten gik rundt, huskede man på meget generøs vis dette.”

”En dejlig dag, efter at vi havde opholdt os blot et par uger i det kristne land, slentrede vi mellem mærkevarebutikkerne, og som vi stod der og stirrede i overvældelse og beundring på de tårnhøje bygninger, syntes de selvsamme bygninger pludselig at fremstå anderledes, da vi hørte den store klokke i tårnet begynde at slå seks, for da den gjorde det, begyndte det at strømme ud fra disse monstrøse bygninger med en sort strøm af mennesker, der, som de kom væltende frem, så ud til at ile afsted hulter til bulter i alle retninger, som om deres liv afhang af, at de nåede et eller andet sted hen på den kortest mulige tid. Disse folk så helt anderledes ud end dem, som vi havde vænnet os til at se. Disse sidste var nedslidte, hårdtarbejdende mennesker med blege ansigter, der så ud til hverken at have tid eller lyst til at standse op og nyde de smukke udstillinger i butiksvinduerne, som vi havde set de velklædte gøre i løbet af dagen; og i denne

kæmpende masse af skyndsom menneskehed kunne vi se purunge børn, der så lige så nedslidte ud som dem, der var ældre.”

”Mens vi stirrede ind i disse folks ansigter i forsøget på at regne ud, hvorfor deres udseende sådan adskilte sig fra dem, vi havde set i kirken og ved festmiddagen, trådte just da vores guide til og fortalte os, at de mennesker, vi nu så foran os, »bare var arbejderklassen; den laveste bestanddel af vort samfund.«”

”»Sagde du arbejdere?«, spurgte vi, »men er det så ikke dem, der har bygget disse smukke bygninger, som de nu kommer ud af?«”

”Åh jo, vi får dem til at gøre arbejdet, men vi fører tilsyn med det.”

”Men så ejer de dem naturligvis?”

”Nej. Ser du, det er som følger: Disse mennesker er arbejderklassen. Det er kapitalisterne, der ejer ejendommene!”

”Men hvis disse mennesker er det arbejdende folk, som du siger, de er, hvorfor er det så ikke dem, der ejer disse ejendomme?”

”Jo, ser du, det er meget svært for hedninge at forstå en kristen civilisations politiske økonomi. Ser du, det er som følger: vi beskæftiger disse klasser og betaler dem så en del af produktet af deres arbejde, som vi kalder løn; og det er selvfølgelig en stor velsignelse for dem, for hvis ikke de blev ansat således af os, ville de ikke kunne skaffe sig de bekvemmeligheder, som de nu nyder.”

”Men er de tilfredse med blot at modtage løn for deres arbejde? Underordner de sig fredeligt?”

”Nej, ikke altid; men vi tillader ikke, at de blander sig. Så gør vi kort proces med dem.”

[En røst fra tilhørerne: »Hvad synes I om den kristne styreform og den civilisation, de praler af?«]

”Hvad vi synes? Jo, ud fra hvad vi har lært om deres styreform, er det ganske enkelt organise-

ret bedrageri og undertrykkelse; for hvis deres folk er glade og tilfredse, som de påstår, hvorfor behøver de så at blive regeret? Og hvad religionen angår, er de hyklere, for så vidt som de prædiker én ting, men gør noget andet.”

“Og i deres økonomiske og industrielle system er de røvere, der får unge såvel som gamle for alt, hvad de har, og under dække af deres altre har de kæmpe ødelæggelsesmaskiner, der kan sende deres fjender til Helvede *en masse*. For mit vedkommende foreslår jeg, at vi med det samme sender missionærer ud blandt dem – ikke for at lære dem, hvordan de skal dø, men hvordan de skal leve; ikke for at frelse deres sjæle, men for at frelse deres legemer. Lær dem, hvordan man undgår at gøre folk til kriminelle gennem alt for meget arbejde og fattigdom, så deres præster kan få et arbejde ud af at bede dem op fra Helvede!”

Midt i den vældige begejstring og opstandelse over denne opfordring og de deraf udløste ud-

råb om støtte til forslaget og "send missionærer med det samme!" – midt i al denne forvirring ser det ud til, at Julemanden har mistet en del af manuskriptet til denne meget interessante beretning, så læserne af *The Alarm* må stille sig tilfredse med, hvad der her er gengivet.

VORES CIVILISATION: ER DEN VÆRD AT REDDE?

"Er civilisationen, som vi kender den, værd at redde?" er det nærliggende for jordens arveløse at spørge. På sin vis er det en storslået civilisation. Historien kender ingen anden tid som vores. Hvis vi ønsker at rejse, flyver vi, som var det på himmelrummets vinger, med en selvfølgelighed, der ville have gjort de vildeste forestillinger om fortidens guder til skamme. Vi opløser tiden. Vi står på kanten af ét kontinent og samtaler let og ubesværet med venner midt på et andet. Naturens fantastiske fænomener bekymrer os nu til dags kun lidt. Vi har stjålet lynet fra guderne og gjort det til en lydig tjener for menneskets vilje – vi er brudt igennem skyerne og har læst tidens stjernebesatte optegnelser.

Vi bygger storslåede arkitektoniske søjler, hvis svimlende højder blænder os, når vi forsøger at lade øjet følge op langs de tårnhøje mure af solide mursten, granit og jern, hvor lag efter lag kun brydes af forunderlige flader af spejlglas. Og når vi langsomt lader blikket glide ned eta-

ge for etage, indtil det når jorden, opdager vi i disse storslåede boligsøjlers egne skygger det boligløse menneske, det hjemløse barn, den unge pige, der tilbyder sin dyd for nogle få usle dollars for at kunne leje et lille loftskammer højt oppe i en af dem. Og i disse smukke bygningers mørke skjul forsøger 'bumsen', fordærvet af fattigdom og forlegen af nød, at undslippe sine medmenneskers blikke.

Ikke desto mindre var det deres arbejde, der rejste disse kendetegn på civilisation. Så hvorfor er de tvunget til at være barbarer? For det er arbejdskraften, og kun arbejdskraften, der muliggør civilisationen. Det er arbejdskraften, der knokler og spinder og væver og bygger, så andre – og ikke den selv – kan nyde. Det er arbejderne, der dykker ned i havets ukendte huler og tvinger det til at afgive dets skjulte skatte, hvis værdi de end ikke kender. Det er arbejdskraften, der drager ud i det sporløse vildnis og svinger den magiske tryllestav, som videnskaben har lagt i dens hånd. Dets hæslige, hvæsende monstre bukker snart under, og inden længe blomstrer det som en rosengård.

Kun arbejdskraften kan jævne bjerget med jorden eller hæve dalen til bjergets højde og dykke ned i jordens indre og bringe dens gemte skatte frem, der har ligget skjult gennem de skiftende tidscyklusser, og med øvet hånd omdanne dem til brugs- og luksusgenstande til menneskets gavn og glæde.

Se, hvorfor indtager denne vigtige faktor i fremskridtets og forbedringens kunster fortsat en underordnet position i alle de højere og fornemmere samfundslag? Er det ikke blot for, at nogle få driverter kan leve i sus og dus – de få, der har givet sig selv det fine navn 'overklassen'?

Det er denne 'overklasse', der bestemmer, hvilke slags huse (hvis overhovedet nogen) den skabende klasse skal bo i, mængden og kvaliteten af føde de skal sætte på deres bord, hvilke slags klæder, de skal gå med, og hvorvidt proletariatets børn i deres pure ungdom skal starte i skole eller på fabrik.

Og når proletariatet ikke kan få øje på retfærdigheden i denne borgerlige økonomi og be-

gynder at murre, så bliver politistaven bragt i anvendelse seks af ugens dage, mens de på den syvende af præsten forsikres om, at det er en stor synd at beklage sig over magthaverne, og dertil en tabt kamp, fordi de derved mindsker deres chancer for at opnå en behagelig bolig i "Himmelens evige palæer". Samtidig er den besiddende klasse fuldt ud rede til at betale præsten rundhåndet og unde proletariatet al den nødvendige ære for at kunne opnå dette, hvis de til gengæld vil unde dem den kapital, der skal bruges for at opføre deres palæer her.

Åh, arbejdende menneske. Åh, udsultede, udpinte og udplyndrede arbejder, hvor længe vil du villigt lægge øre til din elendigheds ophavsmænd? Hvornår har du fået nok af dit slaveri og viser det ved at stå tydeligt frem på scenen sammen med dem, der erklærer, at "ikke at være slave er at vove og HANDLE"? Hvornår bliver du træt af denne slags civilisation og erklærer med ord, hvis bitterhed ikke efterlader nogen tvivl: "Væk med en civilisation, der således fornedrer mig; den er ikke værd at redde"?

KRIMINALITET, VOLD OG SELVMORD

Under overskriften "Kriminalitet og vold i 1905" fremviser en af denne bys kapitalistiske aviser nogle interessante statistikker:

Optegnelsen over myrdede og døde som følge af forskellige former for vold i 1905 er ikke særlig opmuntrende ... Det omtrentlige antal af sådanne døde i det år, der nu ender, var 9.212, en stigning på 730 i forhold til tallet for 1904. Det mest nedslående træk ved rapporten er det stadig stigende antal mord begået af indbrudstyre, gadetyve og røvere. Her var tallet 582 for 1905, i forhold til 464 i 1904.

Heraf ses, at forbrydelser begået i forsøget på at tage andre folks ejendom i besiddelse (på ulovlig vis) er i stigning.

Er denne kendsgerning, hvor sørgelig den end er, uden en årsag?

Vilkårene skaber mennesket, ikke mennesket vilkårene. En dag, når samfundet er blevet klogt nok og retfærdigt nok til at gøre vilkårene behagelige for dets børn, vil de ikke besidde disse lave, brutale tilbøjeligheder, der får dem til at væde deres hænder i deres brødres blod, men dem, der siger disse ting, bliver hånet som "særlinge og drømmere". Så lad det nu blot være sådan; lad drømmeren drømme – hans drøm vil en dag blive til virkelighed, og så vil den tids generation se tilbage på os, som vi er i dag – deres forfædre – som en flok barbarer. Det har altid været sådan: Det ene århundredes drøm bliver, hvis den rummer sandhed og retfærdighed, det næste århundredes virkelighed.

Men året 1905, med al dets højt besungne velstand (for de få) har et endnu mere sørgeligt billede at fremvise end det ovenfor. Dette er årets opgørelse over selvmord:

Antallet af selvmord fortsætter også med at stige, idet antallet af tilfælde i 1905 var 9.982 i forhold til 9.240 i 1904. Procentdelen af kvinder, der har begået selvmord, er

steget. Sidste år var der næsten tre gange så mange mænd som kvinder, men i år har der været lidt mindre end to gange så mange. Det er rystende, at antallet af selvmord stiger så hurtigt. Fortvivlelse er den største årsag: fortvivlelse over sygdom, fejlslagne liv, arbejdsløshed, modgang, livstræthed og nogle gange en overbevisning om, at livet ikke er værd at leve.

Livet, den "bedste velsignelse, der er de dødelige givet". At være til, at føle skønne, frugtbare Moder Naturs inspirerende, vibrerende strømme lege rundt om os, gennem os; at føle sig som en del af et prægtigt, storslået hele, et element i en helhed. Hvem kan ønske sig mere? Alligevel er der tusinder (en hver attende time, oplyser vores retsmedicinere os), der søger væk i det Store Ukendte, fordi de ikke længere kan udholde vilkårene i det, der burde have været et behageligt opholdssted for mennesket, men som det i sin grådighed har gjort til et sandt helvede!

ANARKISMENS PRINCIPPER

Kammerater og venner: Jeg synes ikke, at jeg på mere passende vis kan indlede min tale end ved at redegøre for min erfaring fra min lange tilknytning til reformbevægelsen.

Det var under den store jernbanestrejke i 1877, at jeg først fik interesse for det, der er kendt som 'spørgsmålet om arbejdet'. På det tidspunkt troede jeg, ligesom mange tusinder af ærlige, oprigtige mennesker gør, at den ophobede magt, der fungerer i det menneskelige samfund, og som kendes som staten, kunne gøres til et redskab i de undertryktes hænder til at lindre deres lidelser. Men et nærmere studie af statsmagtens oprindelse, historie og udvikling overbeviste mig om, at det var en fejlslutning.

Jeg forstod, hvordan organiserede statsstyrer brugte deres koncentrerede magt til at forhale fremskridt ved hjælp af de metoder, de altid har klar til at bringe utilfredshedens stemme til tavshed, når den måtte rejse sig i kraftig protest mod rænkespillet fra de få intrigemagere, der altid

har bestemt, altid vil bestemme og nødvendigvis altid må bestemme i nationernes forsamlinger, hvor flertalsstyre regnes for den eneste måde, hvorpå folkets anliggender kan reguleres.

Jeg forstod, at en sådan koncentreret magt altid kan udøves til gavn for de få på bekostning af de mange. Staten er, når denne analyse føres til ende, netop denne magt reduceret til en videnskab. Regeringer fører aldrig an; de følger bag efter fremskridtet. Når fængslet, marterpælen eller skafottet ikke længere kan lukke munden på det oprørske mindretal, tager udviklingen et skridt frem, men ikke før.

Jeg vil fremføre denne påstand på en anden måde: Gennem nøje studier erfarede jeg, at det ikke gør nogen forskel, hvilke skønne løfter et politisk parti, der er ikke er ved magten, kan finde på at give folket for at vinde deres tillid, for det viser sig – når partiet først engang har sikret sig kontrollen med samfundets anliggender – at de, når det kommer til stykket, blot er mennesker med alle politikere ns menneskelige egenskaber.

Blandt disse er: For det første at forblive ved magten for enhver pris; hvis ikke som individer, så må det dog sikres, at dem, der har stort set samme holdninger som statsadministrationen, forbliver ved magten. For det andet er det, for at fastholde magten, nødvendigt at opbygge en mægtig maskine; en, der er stærk nok til at knuse al modstand og bringe enhver genstridig utilfredshed i krogen til tavshed – ellers risikerer partimaskinen at blive smadret og partiet dermed at tabe kontrollen.

Da jeg indså det fejlbarlige menneskes mangler, brister, begrænsninger, forhåbninger og ambitioner, konkluderede jeg, at det hverken ville være den sikreste eller den bedste politik for samfundet som helhed at overlade håndteringen af alle samfundets anliggender, med alle deres talrige afvigelser og forgreninger, til mennesket med dets begrænsninger, så de kan forvaltes af det parti, der tilfældigvis kom til magten, og således havde flertal. Hverken dengang eller nu gør det den mindste forskel for mig, hvad et parti, der ikke er i besiddelse af magten, måtte love; det dæmper ikke min frygt for, hvad et givent parti, når det

først har forskanset sig og sidder godt og sikkert på magten, kan finde på at gøre for at knuse modstand og lukke munden på mindretallet – og på den måde forhale det fortsatte fremskridt.

Jeg forfærdes i mit sind ved tanken om, at et politisk parti opnår kontrol med alle de små enkeltheder, der udgør den totale sum af vores liv. Tænk et øjeblik over, hvis det parti, der er ved magten, får al magt til at bestemme, hvilke bøger der skal anvendes i vores skoler og på vores universiteter, og statsembedsmænd redigerer, trykker og distribuerer vores litteratur, historier, tidsskrifter og aviser – for ikke at tale om de tusind og én hverdagsaktiviteter, et folk beskæftiger sig med i et civiliseret samfund.

Efter min mening er kampen for frihed for stor, og vi har ofret alt for meget for at vinde de få fremskridt, vi har opnået, til, at det store flertal af befolkningen i dette det tyvende århundrede vil være villig til at overlade håndteringen af vores samfundsmæssige og industrielle anliggender til noget som helst politisk parti. For alle, der på nogen måde er bekendt med histo-

rien, ved, at mennesker uvægerligt misbruger magt, når de er i besiddelse af den. Af disse og andre årsager vendte jeg mig efter grundige studier, og ikke på grund af følelser, fra at være en ærlig og oprigtig politisk socialist til socialismens ikke-politiske fase – anarkismen⁴ – for i dens filosofi mener jeg, at jeg finder de rette betingelser for den største udvikling af samfundets enkelte enheder, hvilket aldrig kan ske under statens restriktioner.

Anarkismens filosofi rummes i ordet 'Frihed', men alligevel er den tilstrækkeligt vidtfavnende til at omfatte alle andre ting, der er befordrende for fremskridt. Anarkismen sætter ingen grænser overhovedet for den menneskelige udvikling, tanke eller udforskning; intet antages at være så sandt eller så sikkert, at fremtidige opdagelser ikke vil kunne modbevise det. Derfor har anarkismen kun ét sikkert, uforanderligt motto, 'Frihed': frihed til at opdage enhver

4 'Politisk' bruges her – som ofte i ældre socialistisk sprogbrug – i en snævrere forstand end i dag: om parlamentarisk politik i modsætning til andre former for politisk kamp. [udgivers note]

sandhed, frihed til at udvikle sig, til at leve naturligt og fuldt ud. Andre skoler er sammensat af krystalliserede ideer – principper, der ligger fanget og fastgjort mellem plankerne i lange politiske platforme, og som opfattes som for hellige til at blive bragt i uorden af nærgående undersøgelser. I alle andre 'sager' er der altid en grænse; en forestillet skillelinje, som det søgende sind ikke vover at overskride af frygt for, at en yndlingsidé skal forvandle sig til en illusion. Men anarkismen er videnskabens hjælpelærer, ceremonimester for alle slags sandhed. Den vil fjerne alle skel mellem mennesket og den naturlige udvikling – alle kunstige begrænsninger i forhold til jordens naturlige ressourcer, så legemet kan næres, og alle fordommenes og overtroens tremmer fra de universelle sandheder, så sindet kan udvikle sig tilsvarende.

Anarkister ved, at en lang periode med uddannelse må gå forud for enhver form for fundamental samfundsforandring. Derfor tror de hverken på stemmetiggeri eller på politiske kampagner, men snarere på at udvikle selvstændigt tænkende individer.

Vi vender os ikke til statsmagten efter hjælp, fordi vi ved, at brugen af (legaliseret) magt krænker menneskets personlige frihed, forgriber sig på de naturlige elementer og kommer imellem mennesket og naturretten; fra disse statslige magtudøvelser strømmer så godt som al elendighed, fattigdom, forbrydelse og uro, der findes i samfundet.

Så der er, bemærker vi, faktiske, konkrete barrierer, der blokerer vores vej. De skal fjernes. Hvis vi kunne håbe på, at de blot ville smelte bort, eller at man kunne stemme eller bede dem væk, ville vi affinde os med at vente og stemme og bede. Men de er som enorme, skulende klipper, der tårner sig op mellem os og et frihedens land, mens de mørke afgrunde fra en fortid med hårde kampe gaber bag os. Det er meget muligt, at de er møre af deres egen tyngde og tidens forfald, men at stå stille under dem, indtil de en dag falder, vil begrave os i sammenstyrtningen. Der er noget, der kan gøres i et tilfælde som dette: klipperne skal fjernes. Passivitet, mens slaveriet gradvist sænker sig over os, er en forbrydelse. For øjeblikket må

vi glemme, at vi er anarkister – når arbejdet er gjort, kan vi glemme, at vi var revolutionære. Følgelig mener de fleste anarkister, at de kommende forandringer kun kan ske gennem en revolution, fordi den besiddende klasse ikke vil tillade, at en fredelig forandring finder sted. Alligevel er vi rede til at arbejde for fred for enhver pris, undtagen på bekostning af friheden.

Og hvad med det strålende hinsides, der skinner så klart, at dem, der træder de fattige under føde, siger, at det er en drøm? Det er ikke en drøm, det er det virkelige, afklædt de hjerneforstyrrelser, der materialiserer sig som troner og skafotter, bispehuer og våben. Det er naturen, der udfolder sig efter sine egne indre regler som i alle hendes andre sammenhænge. Det er en tilbagevenden til de første principper; for var jorden, vandet, lyset ikke alle frit tilgængelige, før stater tog form og fremtræden? I denne frie tilstand vil vi igen glemme at tænke på disse ting som 'ejendom'. Det er det virkelige, for vi er som art ved at modnes til det. Idéen om færre begrænsninger og mere frihed og en grundlæggende tillid til, at natu-

ren er sin opgave voksen, gennemtrænger al moderne tænkning.

Fra de mørke tider – for ikke så længe siden – da det var en almindelig antagelse, at menneskets sjæl var totalt fordærvet, og at alle menneskelige impulser var onde; hvor enhver handling, enhver tanke og enhver følelse blev tøjlet og holdt tilbage; hvor den menneskelige krop, angreben af sygdom, blev åreladt, sløvet, kvalt og holdt så langt væk fra naturens egen kur som muligt; hvor man kastede sig over bevidstheden og forvrængede den, før den havde fået tid til at udvikle en naturlig tanke – fra disse tider til vores dage har denne ides fremgang været hurtig og konstant. Det ses mere og mere tydeligt, at vi på enhver måde ”regeres bedst, når vi regeres mindst.”⁵

5 Tilskrives ofte Henry David Thoreau i *Civil Ulydighed* (1849): ”Jeg tilslutter mig inderligt mottoet ”Den bedste regering er den, der regerer mindst”; og jeg så det gerne gennemført hurtigere og mere systematisk. Udført udmunder det til sidst i dette, som jeg også tror på: ”Den regering er bedst der ikke regerer overhovedet”; og når mennesket er klar til det vil det blive den regering de vil have. Den regering er bedst, der blot er et middel; men de fleste

Den nysgerrige, der måske stadig ikke er helt tilfreds, søger efter nærmere oplysninger, efter veje og midler og grunde og årsager. Hvordan vil vi som mennesker fortsætte med at spise og sove, arbejde og elske, udveksle og handle uden en stat? Vi er blevet så vant til 'organiseret autoritet' inden for alle livets områder, at vi almindeligvis ikke kan begribe, hvordan selv de mest almindelige sysler kan videreføres uden dens indgriben og 'beskyttelse'. Men anarkismen er ikke nødt til at skitsere i enhver henseende, hvordan et frit samfund skal indrettes. At gøre det med nogen som helst antagelse om autoritet ville være at lægge endnu en forhindring i vejen for kommende generationer. Den bedste tanke i dag kan blive morgendagens nytteløse påfund, og at fastfryse den som et dogme er at gøre den uhåndterlig.

regeringer er almindeligvis, og alle regeringer er jævnligt, uhen-sigtsmæssige." Men Thoreau bruger vendingen som et etableret motto. Selve vendingen er oprindeligt af John O'Sullivan i første udgave af United States Magazine and Democratic Review, 1837. [udgivers note]

Vi kan ud fra erfaringen se, at mennesket er et flokdyr og instinktivt søger sammen med sin egen slags: samarbejder, forener sig i grupper, arbejder med større udbytte sammen med sine medmennesker end alene. Dette peger hen imod dannelsen af samarbejdende fællesskaber, som kan findes på fosterstadiet i vores tids fagforeninger. Hver enkelt af industriens brancher vil uden tvivl have sin egen organisering, sin egen regulering, sine egne ledere osv. Den vil indføre metoder til direkte kommunikation mellem ethvert medlem i verden af den samme industribranche, og fastsætte ligeværdige relationer til alle andre brancher. Der ville sandsynligvis være industristormøder, som delegerede ville deltage i, og hvor de ville udføre de forretninger, der var nødvendige, for så at hæve forsamlingen og fra det øjeblik ikke længere være delegerede, men blot medlemmer af en gruppe. At forblive permanente medlemmer af en fortløbende kongres ville være at etablere en magtinstans, der før eller siden ville blive misbrugt.

Ingen stor, central magt, som f.eks. en kongres bestående af mænd, der ikke kender noget til

deres vælgeres fag, interesser, rettigheder eller pligter, ville stå over de forskellige organisationer eller grupper; ej heller ville de ansætte sheriffer, politibetjente, dommere eller fangevogtere til at gennemtvinge de vedtag, man er nået frem til. Gruppernes medlemmer kan drage nytte af den viden, der opnås gennem gensidig udveksling af tanker under stormøder, hvis de vælger det, men de vil ikke blive tvunget til at gøre det af nogen udefrakommende kraft.

Hævdvundne rettigheder, privilegier, koncessioner og skøder, der opretholdes af statens parafernalier – magtens synlige symboler, såsom fængsler, skafotter og hære – vil ikke lænere eksistere. Privilegier kan ikke købes eller sælges og holdes i hævd med spidsen af en bajonet. Ethvert menneske vil stå på lige fod med sin søster i livets kapløb, og hverken den økonomiske trældoms kæder eller overtroens tarvelige hæmsko skal hindre den ene til fordel for den anden.

Ejendom vil miste en bestemt egenskab, der nu helliggør den. Den absolutte ejendomsret

– ”retten til at bruge eller misbruge” – vil blive afskaffet, og besiddelse, brug, vil være den eneste ret. Det vil fremgå, hvor umuligt det vil være for en person at ’eje’ en million tønder land uden et skøde bakket op af en statsmagt, der er parat til at beskytte ejendomsretten for enhver pris, også selv om det skulle koste tusinder af menneskers livet. Han vil ikke selv kunne bruge den million tønder land, ej heller vil han fra dens dybder kunne udvinde de råstoffer, den måtte rumme.

Folk er blevet så vant til at se autoritetens tydelige tilstedeværelse i alt det forhåndenværende, at de fleste af dem oprigtigt tror, at de ville blive helt igennem dårlige mennesker, hvis ikke det var for politimandens stav eller soldatens bajonet. Men anarkisten siger: ”Fjern enhver form for rå magt, og lad mennesket føle den oplivende virkning af at have ansvar for sig selv og selvbestemmelse, og se så, hvordan vi vil reagere på disse gode påvirkninger.”

Den bogstavelige tro på et pinefuldt helvede er næsten svundet bort, og i stedet for de

forudsagte frygtelige følger, har vi fået en højere og sandere målestok for menneskelighed. Folk har ingen interesse i at blive dårlige mennesker, når de finder ud af, at de lige så godt kan lade være. Enkelte mennesker er ikke bevidste om deres egne motiver, når de handler godt. Når de handler ud fra egen tilbøjelighed i overensstemmelse med deres omgivelser og vilkår, vil de stadigvæk tro, at de holdes på rette kurs af en udefrakommende magt, af begrænsninger pålagt dem af kirke eller stat. Så nej-sigeren tror, at hvis hun først har fået retten til at gøre oprør og løsrive sig, vil hun blive ved med at gøre oprør og rive sig løs, og derved skabe konstant forvirring og uro.

Er det sandsynligt, at hun *ville* gøre det, bare fordi hun *kunne*? Mennesket er i stor udstrækning et vanedyr og kommer efterhånden til at elske de sammenhænge, hun indgår i; under nogenlunde rimelige vilkår ville hun forblive, hvor hun er, hvis det var det, hun ønskede, og hvis hun ikke gjorde, hvem har så nogen som helst naturlig ret til at tvinge hende ind under forhold, der byder hende imod? Også under de

nuværende betingelser samler folk sig i samfund og forbliver gode, uegennyttige medlemmer livet igennem, selv om retten til at trække sig altid er til stede.

Det, vi anarkister kæmper for, er en større mulighed for at udvikle samfundets enheder – at menneskeheden skal besidde retten til som et fornuftsvæsen at udvikle det mest vidtrækkende, højeste og bedste, uhindret af nogen centraliseret autoritet, hvor hun må vente på at få sine tilladelser underskrevet, beseglet, godkendt og overrakt, før hun kan engagere sig i livets aktive bestræbelser med sine medmennesker. Vi ved, at når det kommer til stykket vil vi, som vi bliver mere oplyste under denne større frihed, udvikle os til at gå mindre og mindre op i fordelingen af den materielle rigdom, som det synes så umuligt at forholde sig ubekymret til, nu hvor vi er opfostret til at se på verden med grådige briller. Højtbegavede kvinder og mænd tænker nu til dags ikke så meget på de rigdomme, de kan opnå gennem deres anstrengelser, som på det gode, de kan gøre for deres medmennesker.

Der er en medfødt kilde til sund handling i ethvert menneske, der ikke er blevet knust og klempt af fattigdom og slid og slæb allerede fra før fødslen – som driver hende fremad og opad. Mennesket kan ikke være dovent, selv hvis hun ville; det er lige så naturligt for hende at udvikle sig, vokse sig større og bruge de kræfter, hun har i sig, når blot hun ikke bliver undertrykt, som det er for rosen at blomstre i sollyset og kaste sin duft på den flygtige brise.

Fortidens største værker blev ikke udført for pengenes skyld. Hvem kan måle værdien af en Shakespeare, en Angelo eller Beethoven i kroner og ører? Agassiz⁶ sagde, "at han ikke havde tid til at tjene penge" – der var højere og bedre mål i livet end det. Og sådan vil det blive, når menneskeheden engang er befriet fra den tryk-kende angst for sult, nød og slaveri – den vil bekymre sig mindre og mindre om at ophobe enorme mængder af rigdom. Den slags besid-

6 Den schweizisk-amerikanske naturforsker Louis Agassiz (1807–1873) skal have besvaret en forespørgsel om en foredragsturné med ordene: "Jeg har ikke råd til at spille tiden på at tjene penge." [udgivers note]

delser ville ikke være andet end til gene og besvær. Når to eller tre eller fire timer om dagen med let, sundt arbejde vil kunne frembringe al den komfort og luksus, man kan få brug for, og muligheden for arbejde aldrig nægtes, vil folk blive ligeglade med, hvem der ejer al den rigdom, de ikke har brug for.

Rigdom vil blive ganske lidt værd, og man vil opdage, at mænd og kvinder ikke vil tage imod den som betaling, eller lade sig bestikke af den til at gøre, hvad de ellers ikke ville gøre frivilligt og af sig selv. En større tilskyndelse skal og vil afløse begæret efter guld. Den uundgåelige stræben, som mennesket bærer i sig, efter at udfolde sit fulde potentiale, at blive elsket og anerkendt af sine medmennesker – at "gøre verden bedre, fordi man har levet i den" – vil drive hende mod ædlere gerninger end nogen som helst smudsig og selvoptagen stræben efter økonomisk gevinst nogensinde har gjort.

Hvis der i den nuværende kaotiske og skamfulde kamp for eksistensen, hvor det etablerede samfund belønner grådighed, grusomhed

og bedrageri, overhovedet kan findes mennesker, der hæver sig over dette og står så godt som alene i deres beslutning om at arbejde for det gode frem for guldet – som tåler afsavn og forfølgelse frem for at svigte deres principper, som tappert er i stand til at gå til skafottet for alt det gode, de kan gøre for menneskeheden – hvad kan vi så ikke forvente af mennesker, når de er befriet for den knusende nødvendighed af at sælge størstedelen af sig selv for brød? De forfærdelige vilkår, hvorunder arbejde udføres, det forfærdelige alternativ, hvis ikke man prostituerer sit talent og sin moral i mammons tjeneste, og den magt, der følger med rigdom opnået på nok så uretfærdige måder, er alle sammen med til at gøre idéen om frit og frivilligt arbejde næsten umulig.

Og alligevel er der selv nu eksempler på dette princip. I en godt opdraget familie har alle personer bestemte opgaver, der udføres omhyggeligt, og som der ikke afmåles og betales for efter en eller anden fastlagt målestok. Når de samlede medlemmer sætter sig omkring det veldækkede bord, kæmper de stærkeste ikke

for at få mest, mens de svageste må klare sig uden, eller tilrager sig grådigt mere mad, end de overhovedet kan indtage. Hver enkelt afventer tålmodigt og høfligt sin tur til at få serveret og efterlader det, hun ikke ønsker. Hun er sikker på, at når hun igen bliver sulten, vil der blive tilbudt mad nok. Dette princip kan udvides til at gælde for hele samfundet, når folk er civiliserede nok til at ønske det.

Igen: Den fuldstændige umulighed, det er at tildele den enkelte den nøjagtige godtgørelse for værdien af det udførte arbejde, vil før eller siden gøre den absolutte kommunisme til en nødvendighed. Jorden og alt, hvad den indeholder, uden hvilket arbejdet ikke kan udføres, tilhører ikke noget enkelt menneske, men alle mennesker i lige mål. Fortidens opfindelser og opdagelser er de kommende generationers fælles arv. Og når et menneske tager et træ, naturen har stillet gratis til rådighed, og omskaber det til en brugbar genstand, eller en maskine, som er udviklet og overdraget hende gennem fortidens mange generationer, hvem kan så afgøre, hvilken andel der er hen-

des og kun hendes? Det primitive menneske ville med sine klodsede redskaber have været en uge om at skabe en grov udgave af den samme genstand, som den moderne arbejder bruger en time på, og dog sled det primitive menneske længst og hårdest.

Hvem kan helt retfærdigt afgøre, hvad der er hver enkelts fortjeneste? Der må komme en tid, hvor vi holder op med at prøve. Jorden er så frugtbar, så gavmild; menneskets hjerne er så aktiv, hendes hænder er så rastløse, at rigdom vil vælte frem, som var det magi, klar til at blive taget i brug af verdens indbyggere. Vi vil skamme os lige så meget over at strides om dens rigdomme, som vi nu skammer os over at skændes om den mad, der står anrettet foran os på et fyldt bord.

”Men alt dette”, lyder den insisterende indsigelse, ”er meget smukt i en fjern fremtid, hvor vi alle bliver til engle. Som det er nu, vil det ikke kunne lade sig gøre at afskaffe statsmagt og lovmæssige begrænsninger; folk er ikke klar til det.”

Dette er et spørgsmål. Vi har set, når vi har læst historie, at hvor som helst en gammel-dags begrænsning er blevet fjernet, har folket ikke misbrugt deres nyvundne frihed. Engang blev det anset for nødvendigt at tvinge mennesker til at redde deres sjæle ved brug af statslige skafotter, kirkelige pinebænke og bål. Indtil den amerikanske republik blev dannet, blev det regnet for fuldstændigt afgørende, at regeringer skulle bakke op om kirkens bestræbelser på at tvinge folket til at søge kirkens nådemidler. Og alligevel ser man, at massernes moralske niveau er steget, siden de fik lov til at bede, som det passer dem, eller lade helt være, hvis de foretrækker det. Det blev antaget, at slaverne ikke ville arbejde, hvis opsynsmanden og pishen blev fjernet. De udgør nu en så meget større kilde til profit, at tidligere slaveejere ikke ville vende tilbage til det gamle system, selv hvis de kunne.

Så mange dygtige forfattere har vist, at de uretfærdige institutioner, der skaber så megen elendighed og lidelse for masserne, har rødder i statsstyre og skylder den magt, der udledes

fra staten, hele deres eksistens. Vi kan ikke tro andet end, at hvis hver en lov, hvert et skøde, hver en domstol og hver en politibetjent med ét strøg blev fjernet i morgen, ville vi stå meget bedre end nu. De faktiske, materielle goder, et menneske behøver, ville stadigvæk findes; hendes styrke og evner ville bestå, og hendes medfødte sociale tilbøjeligheder ville stadig være lige stærke, og livets fornødenheder ville være gratis for hele folket, så de ikke ville have brug for nogen anden magt end samfundets og deres medmenneskers syn på dem for at holde dem moralske og hæderlige.

Når hun nu er befriet fra de systemer, der førhen fornedrede hende, er det ikke sandsynligt, at mennesket vil fornedre sig endnu mere på grund af deres fravær. Tanken om, at det er vilkårene, der gør mennesket til det, hun er, og ikke de love og straffe, der er lavet for at retlede hende, rummer meget mere end det antages ved en overfladisk betragtning. Vi har love, fængsler, domstole, hæere, pistoler og våbenfabrikker nok, til at de kunne gøre os alle til helgener, hvis de virkelig var forebyggelsesmidler mod forbry-

delser. Men vi ved, at de ikke forebygger forbrydelser: at ondskab og fordærv findes på trods af dem, og tilmed forøges i takt med at kampen mellem klasserne vokser sig stadig voldsommere, rigdommen større og mere magtfuld, og fattigdommen mere udmagret og desperat.

Til den herskende klasse siger anarkisterne: "Mine herrer, vi beder ikke om privilegier, vi foreslår ikke nogen restriktioner. Men vi vil på den anden side heller ikke tillade dem. Vi har ikke nogen nye lænker i sinde, vi søger frigørelsen fra lænkerne. Vi beder ikke om nogen retslig tilladelse, for Kooperation beder kun om en fri mark og ikke om særlige fordele. Ej heller vil vi tillade deres indblanding." Anarkismen hævder, at i den sociale enheds frihed ligger det sociale systems frihed. Den hævder, at i friheden til at besidde og anvende jorden ligger social tilfredshed og udvikling og lejeafgiftens død. Den hævder, at orden kun kan eksistere, hvor friheden råder, og at fremskridtet fører an og aldrig følger efter orden. Den hævder, som det sidste, at denne befrielse vil indvarsle frihed, lighed og broderskab. At det nuværende

industrielle system har overskredet sin brugbarhed, hvis det da nogensinde har haft nogen, indrømmes, tror jeg, af alle, der har tænkt nøjere over de sociale vilkårs indeværende fase.

De udslag af utilfredshed, der nu rejser sig truende fra alle sider, viser, at samfundet styres efter forkerte principper, og at noget snart må gøres, hvis ikke lønmodtagerklassen skal synke ned i et slaveri værre end de livegnes under feudalismen. Jeg siger til lønmodtagerklassen: Tænk klart og handl hurtigt, ellers er I fortabte. Strejk ikke for nogle få ører mere i timen, for leveomkostningerne vil stige endda hurtigere, men strejk for al den værdi, du skaber, stil dig ikke tilfreds med mindre.

Det følgende er definitioner, der vil fremgå af alle de nye standardordbøger:

Anarkisme

Filosofien om en ny social orden, med udgangspunkt i en frihed, der ikke er begrænset af menneskeskabte love; teorien om, at alle former for statsmagt er baseret på vold, og derfor forkerte og skadelige såvel som unødvendige.

Anarki

Fravær af statsmagt; manglende tro på og afvisning af indgreb og autoritet baseret på undertrykkelse og brug af magt; en samfundstilstand, der reguleres gennem frivillige aftaler i stedet for statsmagt.

Anarkist

1. En, der tror på anarkisme; en, der sætter sig imod enhver form for undertrykkende statsmagt og indgribende autoritet.
2. en, der er fortaler for anarki – eller fravær af statsmagt – som den politiske friheds og sociale harmonis ideal.

HAR KLASSERNE SAMME INTERESSER?

En sammenfatning af hensigten og formålet med *Industrial Workers of the World* (IWW)

Hvis der er noget land på jorden, hvor arbejderklassen har brug for at blive undervist i at forstå deres klasseinteresser, så er det land Amerika. Lønarbejderne får at vide, at der ikke kan være nogen klasser i dette land, hvor enhver mands søn kan stræbe efter at blive præsident for disse Forenede Stater. Store dele af masserne godtager den slags 'salgsgas' uden at stille spørgsmål ved den. Tusinder af dem tror virkelig på, at vi ikke har nogen klasser her. Blot fordi én mand ud af tretten eller fjorten millioner bliver valgt til at lede, i stedet for at være født til det, accepterer de dette som et ubestrideligt bevis på den universelle frihed.

En anden hård kendsgerning, som det er svært at gøre klart for amerikaneren, er, at han tilhører en helt anden klasse end den, arbejdsgiverklassen tilhører. Fordi han ser, hvordan dele af

lønmodtagerklassen nu og da undslipper fra lønmodtager- til middelklassen, så tænker han, at han måske også en dag kan gøre det; således bestikker han sig selv til at forblive tavs, mens uretfærdighed og undertrykkelse ses til alle sider. Hvis han melder sig ind i sin fagforening, er det som en slags midlertidigt hjælpemiddel eller bekvemmelighed, idet han forventer at blive forretningsmand, eller at lære sig et erhverv, eller at hans søn vil blive faguddannet eller forretningsmand, eller at hans datter vil gifte sig med en rig mand eller at et eller andet i den retning vil ske; således fortsætter han år efter år og bestikker sig selv, mens hans egen og hans klasses tilstand bliver mere og mere fortvivlet.

Men det er også sådan, at fagforeningernes lærdom baserer sig på forkerte forudsætninger, for så vidt som de underviser i "interesse-sammenfald mellem kapital og arbejdskraft". Hvis kapitalens og arbejdskraftens interesser er identiske, hvorfor tilhører de så ikke begge den samme organisation? Vi er nødt til at se klassekampen fra det rigtige udgangspunkt; så når der bliver grundlagt en organisation med

det udtrykkelige formål at undervise arbejderklassen i de korrekte grundprincipper bag lønsystemet og deres egen relation til arbejdsgiverklassen, og når vi erfarer, at der vil være undervisning i denne viden til fagforeningernes møder, så kan vi for alvor hylde sådan en organisation som en ren velsignelse!

Industrial Workers of the World blev dannet i Chicago d. 8. juli 1905 med det erklærede formål at vise, at "arbejderklassen og arbejdsgiverklassen intet har til fælles". For at læserne af *The Liberator* kan forstå, hvad *Industrial Workers of the World* virkelig står for, gengiver vi her forordet til vedtægterne:

IWW's forord

Arbejderklassen og arbejdsgiverklassen har intet til fælles. Der kan ikke opnås fred, så længe sult og mangel er at finde blandt det arbejdende folks millioner, og så længe de få, der udgør arbejdsgiverklassen, har alle livets goder. Mellem disse to klasser må der være fortsat kamp, indtil alle udnyttede arbejdere finder sammen på det politiske såvel som

det industrielle felt og tager og beholder det, de skaber med deres arbejdskraft, gennem en økonomisk organisering af arbejderklassen, der ikke er tilknyttet noget politisk parti. Den hurtige ophobning af rigdom og centrering af industriernes ledelse på færre og færre hænder gør fagforeningerne ude af stand til at håndtere arbejdsgiverklassens stadig stigende magt, fordi fagforeningslederne fremmer en tingenes tilstand, der tillader, at én gruppe arbejdere sættes op imod en anden gruppe arbejdere inden for samme industri, så de hjælper med at besejre hinanden i lønkampene. Fagforeningerne hjælper arbejdsgiverklassen med at forlede arbejderne til at tro, at arbejderklassen har fælles interesser med deres arbejdsgivere. Disse sørgelige tilstande kan kun forandres, og arbejderklassens interesser kun hævdes, af en organisation, der er udformet på en sådan måde, at alle dens medlemmer i en hvilken som helst industri – eller i alle industrier om nødvendigt – stopper med at arbejde, når som helst en strejke eller en lockout finder sted i en hvilken som helst af dens grene, således at et angreb på én er et angreb på alle.

BULDREN FRA DEN KOMMENDE STORM

Hvad var den buldren, der kunne høres i Pennsylvanias jernstøberier og Idahos miner de sidste par uger? Det er buldren fra den forestående sociale revolution, der vil oversvømme denne verden, før det indeværende århundrede er omme.

Hvad er verden i dag andet end en enorm hospitalsafdeling? Luften er fyldt af støn og klage, og enhver slags lidelse kan ses vende og dreje sig på fattigdommens sygeleje. Hvilket skue i en verden af overflod!

Gå gennem verden, og spørg hvert et land, du kommer til: "Hviler fred, velstand og lykke over dette sted?" – og fra alle lande vil samme svar lyde: "Gå videre; det, du søger, findes ikke her."

Stop op og lyt ved hvert lands grænse, og brisen vil bære de samme forvirrede ekkoer af strid, tumult, oprør og undertrykkelse til dine ører.

Hvor længe kan denne tingenes tilstand vare ved?

Hvor længe endnu skal skolerne berøves, så røvernes fabrikker kan fyldes med de skønne roser, der blomstrer ved fattigdommens arner og falmer i disse helveder?

Hvor længe endnu skal vore sønner gøres til vagabonder og forbrydere og vore døtre til prostituerede, så de få kan vælte sig i overflod?

Hvor længe endnu skal det tillades de få at sidde på ophøjede steder og besvare folkets klager med korte, afstumpede sætninger som denne: "Vi besidder alle rettigheder; I alle pligter. Udfør dem – ellers vil vi sørge for, at I får tæsk af vores politi, bliver hængt af vores ordensmagt og skudt af vores militær."

Vil de opgive deres 'rettigheder' på fredelig vis? Aldrig! Og de, der påstår, at de vil, er ignoranter og idioter og har ikke lært noget af historien.

LISTE OVER ORIGINALTITLER

Ukendt journalist: "An Interview with Lucy Parsons on the Prospects for Anarchism in America" (d. 21. oktober 1886). Udgivet i *St. Louis Post-Dispatch*, vol. 37, n. 95, p. 4.

Lucy E. Parsons: "What Freedom Means" (d. 8. oktober 1905). Udgivet i *The Liberator*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "Property Rights vs. Human Rights" (d. 22. november 1905). Udgivet i *The Liberator*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "The Ballot Humbug" (d. 10. september 1905). Udgivet i *The Liberator*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "A Christmas Story" (d. 26. december 1885). Udgivet i *The Alarm*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "Our Civilization: Is It Worth Saving?" (d. 8. august 1885). Udgivet i *The Alarm*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "Crime, Violence, and Suicide" (d. 7. januar 1906). Udgivet i *The Liberator*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "The Principles of Anarchism" (~1905–1910). Udgivet i Ahrens, Gale (ed.): *Lucy Parsons: Freedom, Equality and Solidarity* (2004), Chicago.

Lucy E. Parsons: "Are Class Interests Identical? A Synopsis of the Aims and Objects of the Industrial Workers of the World" (d. 3. september 1905). Udgivet i *The Liberator*, Chicago.

Lucy E. Parsons: "Rumblings of the Coming Storm" (august 1892). *Freedom*, Chicago.

Alle tekster er hentet fra theanarchistlibrary.org.

OM HYDRA BØGER

Hydra Bøger er en frivillig forening, der siden 2010 har drevet et anarkistisk forlag. Vores formål er at øge tilgængeligheden af anarkistiske, antiautoritære og progressive tekster på dansk i professionelle udgivelser, bl.a. ved oversættelse, produktion og udgivelse af sådanne tekster på frivillig og non-profit-basis.

Udgivelser

2010: Alexander Berkman – *Anarkismens ABC*

2017: Alexander Berkman – *Anarkismens ABC*
[lydbog]

2021: Gabriel Kuhn – *Revolution er mere end et ord: 23 teser om anarkisme* (En ny verden i vores hjerter 1)

2021: Andreas Rasmussen – *Fængselshåndbogen: en guide til pårørende og indsatte*

2021: Lucy Parsons – *Farligere end 1000 oprørere: tekster af Lucy Parsons* (En ny verden i vores hjerter 2)

Læs mere om forlaget på hydrabooks.dk.

Lucy Parsons er mere end en indføring i anarkisme, mere end et indblik i fortrængt amerikansk historie og mere end en beskrivelse af levevilkårene i industrialiseringens USA. Hun er en opvisning i retorisk begavelse, litterær billedrigdom og indignationens skabende kraft. Man hører larmen fra fabrikkerne, lugter pisserenden i skyskrabernes kolde skygger og ser agitatoren for sig, der opildner skaren af arbejdere og vagabonder.

 HYDRA BØGER

EN NY VERDEN I VORES HJERTER 2